

Dosarul nr. 2ra-2239/18

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud: C. Crețu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: E. Palanciuc, A. Malîi, V. Clima)

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Roșca Ștefan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Roșca Ștefan împotriva lui Mîrza Octavian cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere și a penalității,

împotriva deciziei din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Mîrza Octavian, casată hotărârea din 01 februarie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni și pronunțată o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a ț ă :

La 07 martie 2017, Roșca Ștefan a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva lui Mîrza Octavian cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere și a penalității.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că între părți a fost încheiat un contract de împrumut, confirmat prin trei recipise. Astfel, prin recipisa din 27 ianuarie 2014 a împrumutat pârâtului suma de 500 euro, ultimul obligându-se să restituie până la 03 februarie 2014 suma de 600 euro (100 de euro – dobânda contractuală). La 05 februarie 2014 i-a împrumutat suma de 9250 lei, cu termenul de rambursare 19 martie 2014 și o dobândă contractuală de 7400 lei. Ulterior, în condiția în care banii nu erau rambursați la data stabilită în recipisă, se negocia și se accepta de către pârât achitarea unei dobânzi contractuale suplimentare, care la data de 16 aprilie 2014 a fost stabilită în mărime de 39 115 lei, cu termen de achitare - 30 aprilie 2014.

Roșca Ștefan a invocat că ultima sumă a fost împrumutată la data de 19 februarie 2014 și anume 9250 lei, cu termen de rambursare 05 martie 2014 și o dobândă contractuală de 3700 lei. Însă, până la data înaintării acțiunii, nu a fost restituită nici măcar parțial datoria de bază, precum nici dobânda contractuală.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul pârâtului a datoriei în sumă de 500 euro și 18500 lei, a dobânzii contractuale în sumă de 100 euro și 42815 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 329,86 euro și 12204,68 lei, penalității în mărime de 1800 euro și a

cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 3298,33 lei, cheltuieli de citare publică în sumă de 150 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 10000 lei.

Prin hotărârea din 01 februarie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, acțiunea a fost admisă integral și s-a încasat din contul lui Mîrza Octavian în beneficiul lui Roșca Ștefan datoria în sumă de 500 euro și 18500 lei, dobânda contractuală în sumă de 100 euro și 42815 lei, dobânda de întârziere în sumă de 329,86 euro și 12204,68 lei, penalitatea în sumă de 1800 euro, cheltuielile aferente judecării cauzei în sumă de 4078,33 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10000 lei.

Prima instanță a ajuns la concluzia că prin semnarea recipiselor, Mîrza Octavian și-a asumat obligația de a achita împrumutul primit până la 03 februarie 2014, 19 martie 2014 și respectiv, 05 martie 2014, precum și de a plăti dobânda contractuală, motiv din care Roșca Ștefan este în drept să pretindă achitarea de către pârât a datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere și a penalității.

Prin decizia din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Mîrza Octavian, casată hotărârea din 01 februarie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni și pronunțată o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii. S-a încasat din contul lui Mîrza Octavian în beneficiul lui Roșca Ștefan suma de 500 euro și suma de 18500 lei, cu titlu de datorii la soldul împrumuturilor, suma de 1,20 euro și suma de 310,45 lei cu titlu de dobânzi contractuale aferente împrumuturilor, suma de 329,70 euro și suma de 12199 lei cu titlu de dobânzi legale de întârziere a plăților în perioada 01 mai 2014 – 10 august 2017, suma de 90 euro cu titlu de clauză penală și sumele de 1511,41 lei – taxă de stat proporțională pretenției admise și 5000 lei – asistență juridică, în total 920,90 euro și 37520,86 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că dobânzile contractuale stabilite în recipise nu se află într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei și urmează a fi declarate nule în partea în care o depășește. Astfel, Curtea de Apel Chișinău a conchis că necesită a fi încasată din contul lui Mîrza Octavian valoarea dobânzii contractuale de 1,20 euro, conform contractului de împrumut din 27 ianuarie 2014, pentru perioada contractată 27 ianuarie 2014 – 03 februarie 2014, valoarea dobânzii contractuale de 266,10 lei, conform contractului din 05 februarie 2014, pentru perioada contractată 05 februarie 2014 – 30 aprilie 2014 și valoarea de 44,35 lei, conform contractului din 19 februarie 2014, pentru perioada contractată 19 februarie 2014 – 05 martie 2014.

La data de 11 septembrie 2018, Roșca Ștefan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 01 februarie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni.

În susținerea recursului, recurentul a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, pe care o consideră neîntemeiată și ilegală, pe motivul săvârșirii altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) art. 432 din Codul de procedură civilă, care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale recurentului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău redactată integral, a fost expediată în adresa recurentului Roșca Ștefan la data de 06 iulie 2018 (f.d. 107), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de Roșca Ștefan la 11 septembrie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 01 octombrie 2018, în adresa intimatului Mîrza Octavian a fost expediată copia recursului declarat de Roșca Ștefan, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Roșca Ștefan este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Roșca Ștefan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs sunt similare celor indicate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în cea de apel, în privința cărora s-a expus deja

instanța de apel. Astfel, acestea se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Roșca Ștefan ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Roșca Ștefan se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh